

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K povinnosti poptávat odkoupení účastnických cenných papírů formou veřejného návrhu smlouvy

Právní úprava veřejného návrhu smlouvy se zaměřuje především na ochranu zájmů vlastníků účastnických cenných papírů. Při poptávce po těchto cenných papírech se nesmí zájemce na vlastníky obracet napřímou, nýbrž prostřednictvím veřejného návrhu smlouvy, aby tímto byly zachovány rovné podmínky odkupu pro všechny vlastníky.[1] Tento článek vymezí výjimky z tohoto zákazu, tedy situace, kdy je povoleno oslovit vlastníky účastnických cenných papírů napřímou, tj. bez nutnosti takto učinit formou veřejného návrhu smlouvy podle § 322 a násl. zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „ZOK“).

Obecně k veřejnému návrhu smlouvy

V obecné zákonné rovině je návrh na uzavření smlouvy obsažen v § 1731 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Úpravu veřejného návrhu smlouvy podle § 322 a násl. ZOK je v jisté míře nutné vnímat také jako úpravu obecnou, především ve vztahu k:

- i. **nabídce převzetí** podle zákona č. [104/2008](#) Sb., o nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „**NabPřev**“);
- ii. **veřejnému návrhu smlouvy** podle zákona č. [125/2008](#) Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „**PřemZ**“);
- iii. **veřejné nabídce investičních cenných papírů** podle zákona č. [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „**ZPKT**“), resp. nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2017/1129, o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu, a o zrušení směrnice 2003/71/ES, ze dne 14. června 2017 (dále také jako „**nařízení o prospektu**“).

Účelem tohoto článku je ovšem vymezení veřejného návrhu smlouvy ve smyslu § 322 a násl. ZOK. V této souvislosti je potřeba jasně definovat, co znamená veřejný návrh smlouvy v kontextu výše uvedeného. Nejde o nabídku v tradičním slova smyslu, ale spíše o poptávku. Zájemce o koupi zde prostřednictvím veřejného návrhu smlouvy poptává odkup účastnických cenných papírů.[2] Tyto cenné papíry tedy nenabízí k prodeji, nýbrž poptává jejich odkup.

Výjimky z povinnosti poptávat účastnické cenné papíry prostřednictvím veřejného návrhu smlouvy

Zájemce o koupi **není povinen** poptávat účastnické cenné papíry prostřednictvím veřejného návrhu smlouvy při splnění podmínek stanovených v § 322 odst. 2 ZOK. Zájemce **může jejich vlastníky oslovit napřímou**, pakliže je jeho návrh na odkup:

- a. **adresován méně než 100 osobám** (§ 322 odst. 2 písm. a) ZOK), přičemž lze *per analogiam* dovodit z § 322 odst. 3 ZOK, že podmínka neoslovit více než 100 osob platí v období 12 po sobě jdoucích měsíců;
- b. a současně **souhrnná hodnota** poptávaných účastnických cenných papírů **nepřesahuje 1 % základního kapitálu** cílové společnosti (§ 322 odst. 2 písm. b) ZOK);
- c. anebo pokud jsou tyto účastnické cenné papíry obchodovány **výlučně na evropském regulovaném trhu** (§ 322 odst. 2 písm. c) ZOK).[3]

Limit poptávky na odkup účastnických cenných papírů **může být navýšen**, pokud **stanovy** cílové společnosti umožňují přímé oslovení vlastníků těchto cenných papírů během období 12 po sobě jdoucích měsíců. Toto zvýšení je však omezeno tím, že hodnota poptávaných cenných papírů nesmí v daném období překročit **5 % základního kapitálu** společnosti, jak stanoví § 322 odst. 3 ZOK.

Je nutné také podotknout, že podle § 276 a násl. ZOK je možné emitovat různé druhy akcií, včetně těch, které disponují zvláštními právy. Tyto akcie mohou zahrnovat i výrazně **vyšší účast na hlasovacích právech** v cílové společnosti. Je tudíž teoreticky možné, že souhrnná jmenovitá hodnota poptávaných akcií sice nepřesahuje **1 % základního kapitálu**, avšak osoba vlastnící tyto akcie společnost prostřednictvím hlasovacích práv *de facto* ovládá.

Důležité je také rozlišovat, z jakého důvodu je veřejný návrh smlouvy činěn. Může se jednat o tyto případy:

- a. **dobrovolný veřejný návrh smlouvy** na odkoupení účastnických cenných papírů, když zákon v tomto směru žádnou povinnost poptávat účastnické cenné papíry formou veřejného návrhu smlouvy nestanoví, avšak ji ani nevylučuje;
- b. záměr odkoupit účastnické cenné papíry, který **musí být učiněn povinně ve formě veřejného návrhu smlouvy**. Zájemce není oprávněn oslovit vlastníky účastnických cenných papírů napřímo v případech stanovených v § 322 ZOK;
- c. v případě **povinného veřejného návrhu smlouvy** vymezeného v § 327 ZOK si navrhovatel pouze plní **zákonnou povinnost učinit veřejný návrh smlouvy**. Je proto nutné rozlišovat, kdy se jedná stále jen o úmysl zájemce o koupi, který má ovšem předepsanou povinnou formu, anebo povinný veřejný návrh smlouvy ze zákona, který musí být učiněn bez toho, aniž by měl navrhovatel zájem tyto cenné papíry poptávat či nikoli.[4]

Důsledky nedodržení povinnosti poptávat odkup účastnických cenných papírů formou veřejného návrhu smlouvy

Pokud by došlo k uzavření kupní smlouvy mezi zájemcem a vlastníkem na převod účastnických cenných papírů i přesto, že mělo být v tomto případě postupováno podle § 322 a násl. ZOK, tj. zájemce měl učinit veřejný návrh smlouvy na koupi těchto poptávaných účastnických cenných papírů, **nemusí to nutně znamenat neplatnost** takové smlouvy. V tomto případě může nabyvatel zhojit své jednání tím, že nabídne odkup cenných papírů ostatním vlastníkům za stejných podmínek.[5] Neplatné jsou naopak takové kupní smlouvy, kdy vlastníci cenných papírů měli **v úmyslu vědomě poškodit** ostatní vlastníky účastnických cenných papírů.[6]

Závěr

V praxi není institut veřejného návrhu smlouvy v českém právním prostředí široce využíván. Také zde absentuje ucelená právní úprava, což komplikuje orientaci v jednotlivých právních předpisech, kde se různé typy veřejných návrhů vyskytují. Často je totiž veřejný návrh smlouvy dle § 322 a násl. ZOK nesprávně zaměňován s obdobnými instituty obchodního práva, jako jsou například nabídka převzetí podle NabPřev, veřejný návrh smlouvy podle PřemZ nebo veřejná nabídka investičních

cenných papírů podle ZPKT, resp. nařízení o prospektu. Legislativní motanici dále umocňuje zákonodárce, když odkazuje na již zrušená ustanovení, jako je tomu v případě odkazu v § 322 odst. 1 ZOK na veřejné nabídky investičních cenných papírů podle ZPKT, kdy již byla tato právní úprava zrušena a zahrnuta v nařízení o prospektu. Tato situace vytváří jen další zmatek, což výrazně ztěžuje porozumění a přehlednost celé problematiky veřejného návrhu smlouvy.

Mgr. Bogdan Józef Hajduk
advokátní koncipient

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Koliště 1912/13, 602 00 Brno
Růžová 1416/17, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 543 217 520
e-mail: office@dolezalpartners.com

[1] Dědič, J., Lasák, J. Pojmové vymezení veřejného návrhu smlouvy na koupi nebo směnu účastnických cenných papírů. In: Štenglová, I. et al. *Akciové společnosti*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 219

[2] Němec, L. § 322 [Veřejný návrh na koupi nebo směnu účastnických cenných papírů]. In: Lasák, J. et al. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 1474-1479

[3] Štenglová, I. §322 [Povinnost nabývat akcie na základě veřejného návrhu]. In: Štenglová, I. et al. *Zákon o obchodních korporacích*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 674-676

[4] Dědič, J., Lasák, J. Pojmové vymezení veřejného návrhu smlouvy na koupi nebo směnu účastnických cenných papírů. In: Štenglová, I. et al. *Akciové společnosti*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 222

[5] *Ibid.*, s. 222-223

[6] Ibid., s. 223.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)